

Museum Joure

Centrum van cultuur

JAARBOEK 2009

Museum Joure

Stichting Museum Joure

Jaarboek 2009

Voorpagina: vakmensen demonstreren in Museum Joure (foto Hanneke Staal)

Inhoud

Adressen museum, bestuur en medewerkers	4
Verslag van de directeur	5
Resultatenoverzicht	11
Collectie	13
Educatie	16
Jaarverslagen van de geledingen die onderdeel van Museum Joure zijn:	
- Geakundich Wurkferbân Skarsterlân	18
- Kultuerried Museum Joure	19
- Natuurafdeling	23
- Fries Grafisch Museum, grafische afdeling	25
Koffie- en Theehuis	26
Bezoekersaantallen	27
Dubbel jubileum museumwinkel De Witte Os	28
Jubileum rondleidsters Douwe Egberts	29
Het damast uit de Jouster kast	31
Bedrijfsvrienden	32
Sponsors	33

Adressen museum, bestuur en medewerkers

Museum Joure
Geelgietersstraat 1-11 en Midstraat 97 en 99
Postbus 75
8500 AB Joure
t. (0513) 41 22 83
f. (0513) 41 96 53
e. info@museumjoure.nl en
i. www.museumjoure.nl
Rabobank: 33.47.70.319
t.n.v. Stichting Museum Joure

Secretariaat
Stichting Ut eigen Gea (GWS)
J. Lammertsen
G. Knolweg 18, 8501 MK Joure
(0513) 41 37 10

Coördinator Stichting
Fries Grafisch Museum
G. de Lange
Op de Bouwen 27, 8501 GP Joure
(0513) 41 26 18

In het stichtingsbestuur hadden op 31-12-'09 zitting:
G. Bax, B. Fleer (secretaris), mw. T.J. Frenk,
J. van der Linde (penningmeester),
M. van der Molen (voorzitter)

Personeel Museum Joure in dienst op 31-12-'09:
Directeur/Conservator
mw. drs. H.B. ten Wolde
Conservator
mw. M. van der Zee
Secretariaat Museum Joure
mw. J. Krul / mw. M. Schipper-Valbracht
Beheerders
S. Bruinsma, S. de Haan, R. Hof, J. van der Molen,
J. Wind en H. van der Wolde
Medewerksters museum-
winkel De Witte Os
Mw. I. Dijkstra, mw. T. Finnema, mw. T. Jansen,
mw. H. de Jong, mw. M. Kamsma, mw. M. Leekstra,
mw. G. de Rooij, mw. M. de Schiffart en
mw. M. Titalepta

Verslag van de directeur

Het is nog maar april en het conceptjaarboek is al klaar. Nog nooit waren we zo vroeg. Zelfs de jaarrekening ligt al bij de accountant ter controle.

Hoeveel bezoekers kwamen er in 2009? In de Leeuwarder Courant stond begin januari het aantal van 21.900 bezoekers. En dat was te weinig, want in de laatste weken kwamen er toch nog bijna 400 bij. Sake Bruinsma, hoofdbeheerder, gaf mij op 31 december 22.276 bezoekers door. En dat is uitstekend. Ondanks de recessie mogen we niet klagen. Museum Joure is niet alleen verrassend veelzijdig, maar ook verrassend voordelig. De mensen zijn enthousiast over de collectie, de gebouwen, de tuin met schommels. Maar vooral ook over de sfeer in het museum, een laagdrempelig en goedwillige sfeer.

Dan de ontwikkelingen. Er wordt nieuw beleid ontwikkeld. Het Algemeen Bestuur heeft al vele uren hieraan besteed. Waar staan we, waar willen we heen. Op 1 januari 2011 moet de nieuwe beleidsnota 2011-2015 klaar zijn. We werken nu nog aan de huidige beleidsnota Van kwantiteit naar kwaliteit. Veel is al bereikt, zie de klokkenafdeling met geavanceerde verlichting, maar hier zijn we natuurlijk nooit mee klaar.

Van kwantiteit naar kwaliteit is de leidraad, maar dan komt It Sael op onze weg. Ons tiende gebouw. Dit wordt met Europese steun in 2010 verbouwd door de gemeente Skarsterlân. Wij mogen een deel gebruiken als expositieruimte. De gemeenteraad besloot in november dat Museum Joure voor de oplossing van het depotprobleem, veroorzaakt door de verbouw van It Sael, structureel extra

subsidie ontvangt. Dit hield in, dat de depotcollectie zorgvuldig moest worden ingepakt en verhuisd. Ook It Sael moest leeg. In de winterkou werden in het onverwarmde Sael vele uren doorgebracht met het inpakken van objecten van de geelgieter.

Museum Joure is blij, dat de raad positief heeft besloten om structureel subsidie te geven voor het depot. In dezelfde vergadering werd ook eenmalig € 10.000 beschikbaar gesteld voor de Rjochtdei op 29 mei 2010. Hiermee kon de Projectgroep Rjochtdei de organisatie voor het historisch spektakel weer oppakken. Volgend jaar kan de projectgroep hopelijk een prachtig verhaal schrijven over een geslaagde Rjochtdei.

Hieronder een verslag van de activiteiten, chronologisch door 2009. Een jaar waarin Sjouke Kuindersma vertelde over zijn Joure en Hans van der Kamp over het ontstaan van de stoeltjesklok. Er was weer het Museumweekend en de Open Monumentendagen. Ondertussen gebeurde er natuurlijk van alles in 't museum, zoals de hieronder beschreven klas, die op geitenwollen sokken rondliep in het Auditorium.

Met Sjouke Kuindersma opnieuw terug naar Joure in de vorige eeuw

Zondagmiddag 15 februari nam Sjouke Kuindersma zijn publiek opnieuw mee naar het Joure van de vorige eeuw. Hij vertelde over markante Joster figuren, De Vermaningsband, over standwerkers op Joster Merke en bijzondere plaatsen met

bijzondere mensen.

De doopsgezinde kerk zat vol. De mensen genoten van Sjouke's praatje bij een plaatje. Het was een feest der herkenning.

Op geitenwollen sokken door het museum

Woensdag 1 april werd Museum Joure betrokken bij een grap. Groep 8 van It Haskerfjild werd gefopt door hun leerkrachten. De leerlingen hadden te horen gekregen dat ze dikke sokken of pantoffels mee moesten nemen naar hun educatief uitstapje naar de tentoonstelling Hé Watt-je!!!

Het museum had namelijk een speciale warmtegeleidende plaat op zwakstroom gekregen. De leerlingen mochten deze uitproberen en uit veiligheidsoverweging en om de haren niet rechtop te laten staan waren dikke, liefst geitenwollen sokken nodig. Terwijl in het museum een groepsfoto werd gemaakt van alle leerlingen op sokken of sloffen, stond achter de groep een juf die een bordje met '1 april' omhoog hield. Vervolgens moesten de kinderen achterom kijken en lazen ze dat ze gefopt waren. De leerlingen hebben het project over duurzame energie deze ochtend op sokken gevolgd.

Museumweekend op 4 en 5 april

Zaterdag en zondag brachten veel mensen (458) een bezoek aan Museum Joure tijdens het Nationaal Museumweekend. Bezoekers waren onder de indruk van de mooie gebouwen, de tuin en de collectie. De erotische theetuit, de uitdagende dame op de pijp en de rondborstige zeemeerminnen op de stoeltjesklok waren uitgelicht in rood fluweel. Vol passie vertelden de ambachtslieden over hun vak. De zilversmid voelde zich helemaal in zijn element in zijn vernieuwde werkplaats, die aangevuld is met objecten uit de goud- en zilversmederij van Attema uit Leeuwarden. De tentoonstelling Hé Wattje over duurzame energie trok veel belangstelling.

In de tuin klommen vrijwel alle bezoekers op de schommels, die kunstenaar Chiel Kuijl voor de vierde keer had opgehangen in een netwerk van touwen in de bomen. Kinderen konden braakballen pluizen op de natuurafdeling. Schedeltjes van spitsmuizen, veldmuizen en andere kleine diertjes waar uilen op jagen kwamen te voorschijn. Op petroleumstellen stonden emaille pannen met draadjesvlees en groentesoep te sudderen. Heerlijk was de geur van vroeger. Trekkamuzikanten en de orgelman zorgden voor sfeervolle muziek. Kortom een geslaagd museumweekend.

Mini-expositie van zelfgemaakte klokken

Hoe ijverig 12 kinderen in Museum Joure zijn geweest, liet de mini-expositie van zelfgemaakte klokken zien. Dinsdagmiddag 2 juni was het spannende moment dat vader, moeder, pake en beppe en klasgenoten eindelijk de kunstwerken konden aanschouwen. De kinderen hadden voor de opening alles zelf voorbereid: van kaartjes knippen tot het verzorgen van de hapjes en drankjes. De expositie was de afsluiting van de pilot van de Brede

School waarin Museum Joure deze klokknutselactiviteit op 6 middagen heeft verzorgd. Margreet van der Zee, organisator van dit project, gaat hier uitgebreid op in onder Educatie.

Expositie Rob Cerneüs

Veel genodigden kwamen op 13 juni naar de officiële opening van de expositie met beelden van Rob Cerneüs uit Monnickendam. Drs. Ed Nijpels opende de tentoonstelling. Hij hield een boeiend en waarachtig betoog over de kunstenaar Cerneüs. Rob was hierdoor zichtbaar geroerd.

De beelden stonden in It Binnenplak in Pand 99, de ruimte die de Kultuerried 6 maal per jaar vult met werk van hedendaagse kunstenaars. Van mei tot eind september vulde Rob Cerneüs het Auditorium in het Entreegebouw

van Museum Joure. Er was een prachtige film over Rob te zien en vele beelden. Onder andere de modellen voor de grote buitenbeelden, zoals Johnny Meijer en Manke Nelis, die met andere muzikanten als beeldengroep in de Jordaan in Amsterdam staan. Leden van het Cenootschap organiseerden samen met de kunstenaar, zijn vrouw en zoon de tentoonstelling. Het Cenootschap bestaat uit mensen die gefascineerd zijn door het werk van Rob Cerneüs en dit willen uitdragen. Vandaar de naam Cenootschap:van Cerneüs. Het beeld 'De Danser' werd door het Cenootschap geschonken aan Museum Joure.

Hans van der Kamp gaf lezing over het ontstaan van de stoeltjesklok

Op donderdagavond 17 september luisterden klokkenliefhebbers naar een boeiende lezing door Hans van der Kamp uit Franeker. Het onderwerp was de ontwikkeling van de stoeltjesklok. Van der Kamp is expert in antieke uurwerken. Hij heeft veel gepubliceerd over klokken. Kent de klok van voor tot achter en van binnen en buiten. Hans van der Kamp doet onderzoek naar de ornamentiek van de stoelklok, in het bijzonder naar de koperen en loden stukken. Hierover heeft hij een theorie ontwikkeld, die hij op deze avond uit de doeken deed. Hij kwam tot de conclusie, na zeer nauwkeurig onderzoek van vele loden stukken, dat het niet echt duidelijk is waar de klok is ontstaan. Veel werd van elkaar overgenomen. Er waren zelfs loden stukken bij, waarvan de vorm dezelfde was als de zilveren hoekjes van een kerkboek.

Open Monumentenweekend

Het Comité Skarsterlân won met haar programma voor Open Monumentenweekend de Rabovastgoedgroepetrofee 2009. Pieter Olthof reikte de prijs zaterdag uit aan het Skarsterlân Comité, bestaande uit Marga van den Brink, Hanneke Staal en Hilly ten Wolde. Een mooi vormgegeven trofee, die een plaats krijgt in Museum Joure. Hilly ten Wolde nam de prijs in ontvangst en bedankte namens het comité alle mensen die deze dagen mogelijk maakten. Dit jaar was het thema 'Op de kaart'. Vorig jaar was er een speciale routekaart gemaakt langs 18e eeuwse monumenten in de gemeente. Dit was zo'n mooi pro-

gramma en het paste zo bij het thema, dat het Comité besloot dit nogmaals te organiseren. Opnieuw reden twee bussen van het Nationaal Openbaar Vervoermuseum uit Ouwsterhaule langs de monumenten. Dit jaar gingen er veel meer bezoekers een reisje maken met de bus. Dat was op zich al een ervaring. De directeur van de Open Monumentendag reed ook met de bus mee. Zij was helemaal onder de indruk van hetgeen ze had gezien. Vooral de gepassioneerde uitleg door Ale Hosper, de maker van de brandgeschilderde ramen in het kerkje van Broek, raakte haar.

Week van de Geschiedenis

Tijdens de Week van de Geschiedenis met het thema Oorlog en Vrede waren er twee activiteiten.

Bijzondere vlaggen in Museum Joure

Museum Joure ontving een bijzondere schenking uit Canada: prachtige vlaggen, die in Joure met de hand gemaakt zijn door de familie Praamsma in de oorlogswinter van 1944. In 1953 emigreerde de familie naar Burlington in Canada. Na meer dan 50 jaar heeft mevrouw Elizabeth Praamsma - Soeting de katoenen vlaggen van de bevrijders (UK, USA en Canada), een Nederlandse en een oranje vlag geschonken aan Museum Joure. Ze zijn 'gerepatrieerd', zoals haar dochter Hilde schrijft: 'Bij de verhuizing van mevrouw Elizabeth Praamsma - Soeting naar een verzorgingscentrum, en de opvolgende ontroofing van haar woning kwamen de vlaggen voor de dag, zorgvuldig bewaard in een koffer. Als bijna 8 jarige in 1944 zie ik ze nog wapperen. En zal nooit vergeten de Canadese tanks die door de Midstraat rolden op Zondag 15 april. Vader kwam vroeg thuis van de kerk (Hij was organist van de Ned. Hervormde Kerk). Als oudste kwamen de vlaggen in mijn bezit, nu een jaar geleden. Dat

ze nu gerepatrieerd worden is voor mij persoonlijk heel belangrijk.'

De vlaggen hingen op zaterdag 17 oktober op de Studieruimte van Museum Joure. Het verhaal achter deze vlaggen werd verteld door leden van het Geakundich Wurkferbân Skarsterlân (GWS).

Straatnamen van verzetsstrijders in Skarsterlân

In de gemeente Skarsterlân zijn meerdere straten met namen van verzetsstrijders, zoals de Geert Knolweg, de Uilke Boonstralaan en de Jetze Veldstraweg. Het Geakundich Wurkferbân Skarsterlân (GWS) heeft onderzoek gedaan naar de geschiedenis van deze mensen. Jan Lammertsen, lid van het GWS en bewoner van de Geert Knolweg, vertelde op zondag 18 oktober over de rol die de verzetsstrijders speelden in de Tweede Wereldoorlog.

Taxatie en restauratie van antiek door oud veilinghuishouder Baerveldt en vakbekwame Restauratoren Noord

Op zondagmiddag 19 april en 29 november waren in het museum een aantal leden van de Restauratoren Vereniging Noord (RVN) aanwezig om het publiek geheel vrijblijvend adviezen te geven over de restauratie van antieke voorwerpen. De vakmensen vertelden wat er bij een restauratie komt kijken: het proces, de gereedschappen en de

benodigde materialen.

Bezoekers zagen hoe een stoel opnieuw werd bekleed, een schilderijlijst werd gerestaureerd, de scherven weer een bord vormden en hoe een scheepsmodel werd gerestaureerd. Natuurlijk was er ook een klokkenmaker. Erg boeiend allemaal. In november was bovendien aanwezig expert in antiek de heer Baerveldt, oud veilinghuishouder, uit Sneek. Hij weet alles over voorwerpen uit vroeger tijden. Bijzondere voorwerpen kreeg hij te zien, waaronder een grote, zilveren schaal.

Koffie- en Theehuis krijgt ruimer buffet

Van april tot en met oktober is het erg druk in het Koffie- en Theehuis, gerund door 30 enthousiaste vrouwen. Ook dit jaar kwamen er weer veel bezoekers in groepsverband in het voor- en najaar. In de zomermaanden juli en augustus dronk menig individuele gast een kopje koffie of thee in het sfeervolle koffiehuis. De gasten komen vanuit de drukke Midstraat naar het Koffie- en Theehuis met uitzicht op de tuin met indrukwekkende kastanjeboom. En met mooi weer zitten ze op het nieuwe bankje (door de Vrijloop gemaakt) onder de boom of op de schommel, die hangt aan de kastanje. De meeste mensen genieten lekker van het zonnetje op het terras. Voor de dames van het koffiehuis is het dan vaak hard rennen. En dan moet er wel genoeg ruimte zijn om te werken. Daarom is in september een stuk bij de keuken aangebouwd met een extra koelkast. Petra Hessels doet hierover verslag. De dames zijn erg blij met deze uitbreiding, ze kunnen de gasten nu nog beter van dienst zijn.

Nieuwe producten in de museumwinkel

In het Entreegebouw verkoopt Museum Joure in de museumwinkel producten die een link hebben met het museum. Boeken over de historie van Skarsterlân, zoals het dikke boek over de nazaten van Douwe Egberts, onze DE-bijbel en het boek Op de vleugelen des tijds over de bedrijvigheid in Joure van 1877 tot 1920.

Dit jaar zijn er nieuwe producten ontwikkeld. Naast de vingerhoedjes, sleutelhangers, linialen en notitieblokjes zijn er nu vier setjes onderzetters te koop met prachtige afbeeldingen van twee keer vier Chinese trekpotjes, een emaille servies en koffiemolens. Een lust voor het oog en een idee voor een origineel cadeautje. Natuurlijk komt de bezoeker ook altijd graag in onze unieke museumwinkel De Witte Os voor bijzondere attenties.

Een winkel waar altijd actie is en waar nog altijd vanachter de toonbank klinkt: “Kan ik u helpen?”.

Bemensing

Henk van der Wolde is in het late voorjaar van 2009 weer begonnen op therapeutische basis. Aan het eind van het jaar werkte hij weer volledig. Reitse Hof heeft hem uitstekend vervangen. Reitse Hof blijft voorlopig nog bij het beheerdersteam.

Marga Schipper, secretariaat, deed dit jaar voor het eerst zelfstandig de boekhouding van het museum. Dit gaat uitstekend! Op dinsdag en woensdag is Marga aanwezig; maandag, donderdag en vrijdag bemenst Joke Krul het secretariaat, naast het werk voor de Kultuerried.

Jubilea

Vier dames zetten zich al meer dan 25 jaar in voor Museum Joure. Adri Brattinga en Thea Oud als Douwe Egberts gastvrouw en Gezina de Rooij en Hilda de Jong als medewerkster in museumwinkel De Witte Os. Op 28 september hebben we de jubilea gevierd in het Keverling Pakhuisje. Vanaf deze plaats bedank ik jullie allen voor het enthousiasme en de inzet die jullie altijd weer tonen. Verderop in het jaarboek doen de dames verslag van hun ervaringen.

Maatschappelijke stages

Dit jaar liepen vanuit het voortgezet onderwijs jongens en meisjes hun maatschappelijke stage bij Museum Joure. Tjerk Algera, coördinator GWS, schreef op hoe zo'n stage in zijn werk gaat. Het museum ontving hiervoor van het Rijk een bijdrage van € 1.500. De leerlingen zetten zich in op de Studieruimte, in het Koffie- en Theehuis, in Museumwinkel De Witte Os en tijdens het museumweekend.

Wie is wieboek

Alle mensen betrokken bij het museum staan op een lijst. Maar dan weet je nog niet welke persoon bij welke naam hoort. Daarom heeft Tjerk Algera, voor een deel met Herman Gerritsen, alle mensen op de foto gezet voor het Wie-is-Wieboek. Doel is dat we weten wie waar werkzaam is, wie met veel passie zijn of haar kostbare tijd inzet voor het museum, ieder op eigen wijze. En daarom kan Museum Joure zo dynamisch en veelzijdig zijn.

Dankzij het enthousiasme van alle mensen die betrokken zijn bij Museum Joure, en dat zijn er zeg ik met trots 165, is het museum een plaats waar de bezoekers graag komen en tevreden en blij vertrekken.

Tot slot

Dit jaar wordt er keihard gewerkt aan het kwaliteitsproject. En wordt er, zoals ik in de inleiding al zei, hard gewerkt aan de visie voor de komende vijf jaar. Een visie die gedragen moet worden door de interne organisatie, maar ook door de omgeving van het museum.

Museum Joure viert volgend jaar haar 35-jarig bestaan met een visie gericht op 2030, waarin Ambachtsstad Joure een begrip is en er weer water stroomt door de sluis tussen de Kolk en de Overspitting! Kortom een en al bedrijvigheid.

Hilly ten Wolde, directeur/conservator

Financiën 2009

Balans per 31 december 2009

Activa

		31-12-09		31-12-08
Vaste activa		161.793		174.338
Vlottende activa				
Vorraden	25.827		18.616	
Vorderingen korte termijn	2.198		20.650	
Transitorische posten	3.871	31.896		39.266
Liquide middelen		73.279		29.835
		266.968		243.439

Passiva

		31-12-09		31-12-08
Eigen vermogen		197.417		159.286
Voorzieningen				
Lange termijn	11.329		11.329	
Korte termijn	14.253	25.582	14.259	25.588
Kortlopende schulden				
Crediteuren	17.641		29.863	
Belastingen			6.454	
Transitorische posten	26.329	43.970	22.248	58.565
		266.968		243.439

Winst- en verliesrekening 2009 van Museum Joure

Lasten

	2009		2008	
Personeelslasten		245.308		243.419
Huisvestingslasten		106.930		93.173
Inventaris		26.012		26.547
Algemene kosten		12.899		21.184
PR& Marketing		11.797		16.040
Activiteiten:				
Historische collectie	4.242		8.669	
Kultuerried	34.093		37.797	
Natuurafdeling	7.011		3.982	
Bibliotheek/Documentatie	238			
Geakundich Wurkverbân	180			
Ut Eigen Gea	5.518	51.283	5.351	55.799
Batig saldo		38.131		-20.000
		492.361		436.162

Baten

	2009		2008	
Opbrengsten activiteiten				
Entreegelden Museum	42.590		47.008	
Entreegelden Voorstellingen	10.658		11.823	
Abonnementsgelden				
Ut Eigen Gea	8.843	62.091	7.040	65.871
Bruto winst winkel en koffie/theehuis		73.921		66.229
Donateurs en sponsors		26.175		26.335
Huuropbrengsten		1.410		1.238
Overige subsidies		5.265		6.513
Baten voorgaande jaren		26.929		370
Budgetsubsidie gemeente		296.570		269.606
		492.361		436.162

Collectie

Een verzameling van een museum groeit. In 1976 begon Museum Joure als Stichting Johannes Hessel Huis in de eerste fabriek van Douwe Egberts, gebouwd in 1898. Het museum heette toen Johannes Hessel Huis. Na bijna 35 jaar is de collectie gegroeid met vele objecten. Het aantal gebouwen is toegenomen van 1 naar 9. En in 2010 komt daar het tiende gebouw, It Sael, bij. Hier wordt een ambachtelijke werkplaats voor startende vakmensen ingericht, naast een expositieruimte. Volgend jaar kan hier meer over worden verteld. Doel is It Sael in mei 2010 op te leveren. Museum Joure gaat dan aandacht besteden aan de meubelindustrie met meubelen van Koop de Vrij, Van der Veer en Zijlstra.

In het najaar is begonnen met het inpakken van de objecten, die in het depot stonden in de Geelgieterij. De collectie koffiemolens, theekistjes, theebussen, kopjes, serviezen, schalen, prenten, schilderijen, koffiebranders, pijpen, theevazen, kraantjeskannen en nog vele andere schitterende objecten werden met zorg ingepakt en vervoerd naar het nieuwe depot. De beheerders maakten de ruimte schoon en bouwden hier stellingen. Het depot in de Geelgieterij werd ingericht als werkplaats.

Het nieuwe depot is een enorme verbetering. Op de valreep kon nog subsidie aangevraagd worden bij de Wassenbergh Clarijs Fontein Stichting. Dit werd begin december gehonoreerd, waardoor de juiste materialen aangeschaft konden worden voor het depot. Echt een stuk professionalisering.

Groot voordeel van een overzichtelijk depot is de mogelijkheid van het vaker wisselen van de collectie. Maar voordat het zover is, moeten alle objecten eerst worden gefotografeerd en vervolgens worden geregistreerd in Adlib. Er is nog veel werk te doen. Een woord van dank aan al die mensen, die voordat ze iets wegdoen aan Museum Joure denken. Voorwaarde is wel dat het past in de collectie.

Voorwerp

1 ets, 7 schilderijen, 1 tekening
4x oud Hollands familiespel Moccona
1 oorijzer aanbeeld
1 houten koffiemolen
1 roodkoperen zakketel
1 fauteuil van Koop de Vrij
1 stel koperen deurkrukken
1 D.E. Rekening (1939)
6 vorken
1 gasbrander
1 z/w foto Koffiebrander

Verworven van

Provincie Fryslân
H. Ploegstra, Joure
fam. Jaspers, IJsbrechtum
idem
idem
aankoop
Mw. Atsma-Winkler, Joure
Mw. Tabak - de Vries, Beverwijk
Mw. Bosma-Wiersma, Joure
Dhr. Reitsma, Joure
Mw. Hof-Slob, Joure

1 kinderserviesje	anoniem
1 houten kistje met div. spellen	Mw. Bosma-Wiersma, Joure
1 molen/damspel en 1 ganzenbord	idem
1 ingelijste ets Jouster Toren	Dhr. Kooistra, Joure
1 verzamelband Fan Fryske Groun	idem
1 inzet geldla en bedrijfsadministratie	Mw. V.d. Veer, Joure
1 pijpenrekje	Fam Maurer, Joure
1 zilveren lepel Chr. J. Brunings	Fam. De Boer-Vlietstra, Gorredijk
1 kinderverrekijker	Fam. De Jong, Joure
1 vergrootglas	idem
1 zilveren tasbeugel	idem
1 zilveren beursbeugel	idem
3 stukken zeep + 1 doos Sunil	Dhr. v.d. Zee, Joure
1 koperen kraantjeskan	Mw. Buurman-Dam, Heerenveen
6 landen vlaggen, gemaakt in WOII	Fam. Praamsma, Canada
1 sloop en 2 lakens	anoniem
1 doos school handwerkjes	Mw. M. van Dam
1 oude Melange (D.E.)	G. de Jong, Joure
1 notulenboek melkventers	anoniem
documentatie WO II	anoniem
documentatie WO II	anoniem
1 zilveren roomlepel C v.d. Meulen	J. Wind, Joure
Kroontjespen met benen heft	J.C. Aalders
1 z/w foto schoolklas R. Otter	Mw. Leyenaar - Otter
10 kaarten oud Joure	Dhr. Visser, Drachten
1 potloodtekening Penninga's Molen	idem
1 duimstok meubelfabriek. Zijlstra Joure	idem
1 paar kunstschaatsen	C. Baay, Joure
1 snijbonen molen	
1 slagers weegunster	Sara Lee
1 berkel weegschaal	Sara Lee
4 theescheppen	Sara Lee
1 Bascule	Fam. Zweering, Joure
6 eetkamerstoelen	Dhr. Staal, Eefde
boeken 14 landenboeken	aankoop
1 Schotanus kaart Haskerland	aankoop
1 factuur Klokmaker Aleva	Mw. De Jong-Jonkman, Joure
1 houten wastang	Mw. De Jong-Jonkman, Joure
1 schraag voor wastobbe	Mirani, Alkmaar
1 emaille theepot	idem
1 emaille closetborstelhouder	Fam. Kuiper
1 prent (fr. Boerderij) Joh. Elsinga	idem
1 speculaasplank	idem
7 houten vormen voor suikerwerk	idem

1 kop en schotel
 1 bakkers heuptas
 2 clichés (drukkerij)
 3 koffie perculators
 1 emaille koffiepot
 1 emaille theelicht
 1 theelicht
 1 theepot
 1 Petroleumstel
 1 koperen plaquette
 1 houten blokschaaf
 2 houten reischaven
 5 mappen met negatieven
 6 kop en schotels + 1 asbakje
 Eiken wandrekje
 1 oude buizenradio
 bestek
 1 koperen kwispedor
 1 fotoboek Fam. Verberne
 2 kinderserviesjes

K. Koot - v.d. Bunt, Nij Altoenac
 Fam. Kooistra, Joure
 idem
 S. Broers, Den Helder
 Mw. Wijnterp-Koopmans, Wolvega
 idem
 idem
 idem
 idem
 G. W. Koster, Lichtenvorde
 Fam. Reitsma, Joure
 Fam. Reitsma, Joure
 Dick Verton, Joure
 K. Koot - v.d. Bunt, Nij Altoenac
 idem
 Fam. Verberne
 idem
 K. Koot - v.d. Bunt
 Fam. Verberne
 W. van der Honig, Joure

Educatie

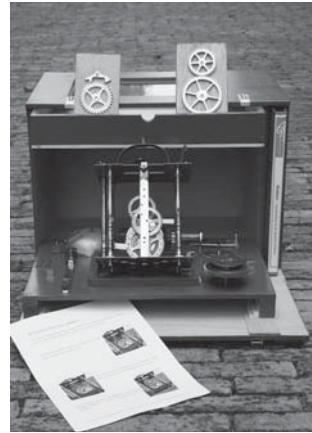

De veelzijdigheid van Museum Joure biedt het onderwijs kans om op veel gebieden kennis te nemen van het museum. Met educatieve tentoonstellingen op het gebied van natuur, educatieve programma's erfgoededucatie en nieuw het actuele thema techniek! Het museum heeft projectsubsidie ontvangen van de gemeente in het kader van Joure Ambachtstad. Hiermee kan materiaal ontwikkeld en aangeschaft worden om kinderen kennis te laten maken met de verschillende ambachtelijke/technische beroepen. Maar vooral het zelf ervaren van het materiaal, gereedschap en machines en laten zien en voelen hoe een product tot stand komt is het doel.

Als eerste is gestart met het maken van een uurwerkkist. Zoals een Friese klok gemaakt wordt door meerdere mensen: de geelgieter, uurwerkmaker, kastenmaker en klokken-schilder, zo is de doe-kist vervaardigd dankzij verschillende enthousiaste vrijwilligers met ieder zijn eigen talent. Stagiaire Maurits Ypma heeft bij de klokkenkist een handleiding gemaakt. In de kist zit een glimmend geelkoperen uurwerk met losse onderdelen, zoals allerlei soorten tandwielen en een anker. De midden- en bovenbouw mag zelf ontdekken welke vaardigheden nodig zijn om het uurwerk in elkaar te zetten.

De kist kon al meteen in de uitleen. Museum Joure heeft samen met andere educatieve instellingen binnen de gemeente voor het derde jaar een gezamenlijk project voor cultuureducatie opgezet. In het schooljaar 2009/2010 is gekozen voor het thema De Tijdmachine. Hiermee is een schoolbreed museumprogramma gemaakt. Het gezamenlijk project begint steeds meer bekendheid te krijgen: 6 scholen doen met bijna alle groepen mee. In de eerste helft van het schooljaar kwamen al 10 groepen in het museum en de leskisten reisden van school naar school. Hierin zat ook een lesbrief ontwikkeld door Cedin in samenwerking met het museum met allerlei proefjes en opdrachten techniek op klokkengebied. Techniek in Museum Joure krijgt zeker een vervolg.

Er is al een begin gemaakt door stagiaire Martha Sterk om de kinderen zelf een product van metaal te laten maken.

Een andere nieuwe educatieve taak lag dit jaar in de Brede School. Vanuit Brede School Noord is een pilot opgezet voor dagarrangementen. Het museum heeft meegedaan aan de pilot in april en in het najaar een arrangement verzorgd samen met de bibliotheek. De activiteit in april resulteerde na 6 middagen in een leuke eigentijdse klok. Naast het knippen en plakken kwam techniek om de hoek kijken. Met een vrijwilliger gaatjes ponsen en met de

zilvermid draad trekken en de klokketting draaien, het was een tijdrovende bezigheid. Op de mini-expositie waren alle eigenzinnige uurwerken even te bezichtigen voordat ze mee naar huis mochten. In het najaar is wegens tijdgebrek samen met de bibliotheek een arrangement met als thema Herfst georganiseerd.

In de zomervakantie is de kinderopvang met een groep voor een educatief programma geweest en ook het voortgezet onderwijs weet ons steeds meer te vinden. Of voor CKV of voor de bedrijvigheid onder het vak Economie. Er is deskundigheid aanwezig om voor elke leeftijd maatwerk te leveren.

In totaal hebben 1679 leerlingen in 2009 het museum ervaren, op welk gebied dan ook. De educatieve tentoonstellingen van de natuurafdeling, terug in de tijd met Hidde en Hiske, de bakkerij en vaak in combinatie met een bezoek aan Penninga's Molen of voor de koffie en de thee. Door de veelzijdigheid kan elke school gewoon elk jaar weer terugkomen voor een ander thema!

Margreet van der Zee, conservator

Verslag Geakundich Wurkferbân Skarsterlân

Het aantal leden van het GWS schommelde in 2009 zo tussen de 18 en 25. Wat meer spreiding over de gemeente zou gewenst zijn, want sommige dorpen zijn niet vertegenwoordigd. Er werd vergaderd boven in de studieruimte van Museum Joure. Dat was (en is) de vaste werkplaats van het GWS. Je vindt daar het archief met de boeken, foto's en andere zaken over geakunde. Een lift bleef naar die studiezaal ook in 2009 toekomstmuziek. De geplande plaats is er maar het geld er voor ontbreekt voorlopig nog. Tjerk Algera werd coördinator voor het GWS en kwam als zodanig in het MMT (Museum Management Team). Regelmatig voorzag hij ons voor zo ver er vergaderd werd, van informatie of nam onze suggesties mee naar dat MMT. Tevreden met het MMT was hij niet helemaal. De naam werd al vast veranderd in Coördinatoren overleg. Dat gaf de status van dat overleg beter aan.

De leden van de diverse interne werkgroepen bleven ook in 2009 werken aan hun taken. De fotowerkgroep hield zich bezig met het scannen en beschrijven van historische foto's uit ons archief. Meer dan 4000 foto's werden gescand, zo'n 2000 werden bovendien beschreven en een 900 foto's kwamen in de Access database voor Tresoar, die ze kan gebruiken voor de website. Tjerk Algera c.s. waren druk doende de aanwezige boeken te inventariseren en te digitaliseren. Dat werk kwam klaar, maar er komen steeds nieuwe aanwinsten bij (gekregen of aangekocht). Alles kwam keurig in systeem op de rekken te staan. Hanneke Staal vertegenwoordigde ons in de programmacommissie en rapporteerde daar over.

Veel historische zaken kwamen aan de orde in de vergaderingen.

De redactie van UEG informeerde in elke vergadering de stand van zaken. Het aantal abonnees bleef schommelen rond 785. Er zal in 2010 aandacht worden besteed aan de 750ste abonnee. Een plaquette bij de DWP (De Witte Paal)? Het aantal beschreven onderwerpen was zeer gevarieerd en goed verdeeld over de diverse dorpen.

In 2009 bereikte ons het droevige bericht dat de door ons zeer gewaardeerde Piet Rigger van der Zee was overleden. Hij schreef een aantal zeer lezenswaardige artikelen in ons tijdschrift. Wij zullen hem in herinnering houden als een man met een uitstekend geheugen en met grote liefde voor de historie van het 'eigen gea', maar vooral van het oude Joure waar hij opgegroeid was.

Graag ontvangt het GWS ook in 2010 weer uw (oude) foto's, films, video's en ander waardevol bronnenmateriaal. Voor u oude rommel kan voor ons heel waardevol zijn, wij schiften wel! Zo reilde en zeilde het GWS in 2009. De tiid hâldt gjin skoft.

Freark Marten Ringnalda (voorzitter GWS)

Kultuerried

Voorstellingen en concerten

'Het toen is alleen achterwaarts te begrijpen, maar moet voorwaarts geleefd worden'. Met deze uitspraak van de Deense filosoof Kierkegaard begon één van onze vergaderingen en dat typeert goed onze aanpak. Zo zijn we ook het afgelopen jaar weer enthousiast bezig geweest om zoveel mogelijk mensen binnen de gemeente, van jong tot oud, de gelegenheid te bieden kennis te maken met cultuur in de vorm van concerten en voorstellingen.

We proberen daarbij enerzijds goed in de gaten te houden welke formules aanslaan en dat te versterken. Zo streven we er naar 1 x per maand op zondagmiddag een concert aan te bieden, waarin steeds weer een andere 'smaak' aan bod komt. Dus hadden we het afgelopen jaar ondermeer Ierse ballades en pubsongs met een Celtic Afternoon van Irish Stew in samenwerking met Chris Kalsbeek en een ander concert met Sâman en Sikke, zigeunermuziek met de Frysk Csárdás, dixielandmuziek met de

Big Mill Band en een muzikale theatervoorstelling met Lianne Zandstra. We deinen er ook niet voor terug om hierbij over landsgrenzen te gaan: in mei was er een succesvol concert met het Dordt College Choir, afkomstig uit Amerika. De 7 zomeravondconcerten in het park Heremastate gaven aansluitend de gelegenheid om te genieten van alle zang- en muzikalent dat onze eigen gemeente rijk is. De publieke belangstelling voor deze concerten laat duidelijk zien dat we in een behoefte voorzien.

Anderzijds zijn we ook voortdurend op zoek naar vernieuwing en proberen we mensen warm te maken voor nieuwe dingen. Zo zijn we in 2009 onder andere gestart met een programma naar aanleiding van Nationale Gedichtendag (de laatste donderdag van januari): de dichteres Baukje Koolhaas heeft een inspirerende workshop gedichten gegeven. Voor herhaling vatbaar!

De belangstelling voor de familievoorstellingen viel bij Woestijnrozen van Klatergoud en Vooruit! nog één keer kindercabaret van Pieter Tiddens behoorlijk tegen maar werd gelukkig goedge maakt door de goede opkomst bij de voorstelling van Hakim in december, mensen die, ondanks de sneeuw en de gladheid, toch de moeite hadden genomen om (desnoods lopend!) naar 't Haske te komen. Een zeer geslaagd optreden!

Datzelfde gold voor de voorstelling die Di Gojim in februari gaf in 't Haske in het kader van Theaterkick, een scholenproject voor leerlingen van het voortgezet onderwijs. Het dak ging er bijna letterlijk vanaf! We vinden het belangrijk om deze doelgroep iets te bieden en hebben dat later in het jaar nog eens gedaan door een voorstelling op school aan te bieden over het fenomeen 'webcam' (Private Chat van Theater Thot).

Maar ook aan basisschoollereerlingen hebben we een voorstelling aangeboden in het kader van cultuureducatie. Dolf Moed (Theater Fiets) trakteerde ons op een geweldige, interactieve voorstelling 'De Tijdmachine' in de bibliotheek van Joure.

Het publiek liet ons echter wel in de steek bij het optreden van Souldada, een groep die al twee keer optrad bij Oerol. Erg jammer, want degenen die wel aanwezig waren,

hebben genoten van het prachtige concert.

10.000 zakdoeken, zo heette de voorstelling die Heddy Lester in april bracht in 't Haske over de verschrikkingen van de oorlog maar de overwinning van de liefde en Peter van Patee vertelde in mei een verhaal over de oorlog naar aanleiding van de 4 mei-viering. Wij zijn ook de peuters, de ouderen en de verstandelijk gehandicapten niet vergeten: zo was er de kindervoorstelling Biggetjesroze van Valentijn (maart), twee keer (oktober en november) een 'Fryske Sjongmiddei' voor bewoners van verzorgingstehuizen door Grietje Kingma en de speciaal voor verstandelijk gehandicapten georganiseerde voorstelling van Rakmak (december) in Maeykehiem. Geweldig om te zien hoe elke (leeftijds)groep kan genieten.

Friestalig toneel kwam aan bod via de voorstellingen van Tryater. Met name de voorstelling in november (Fan de stêd en it libben) was zeer verrassend en dynamisch met een podium overdwers.

Zoals gezegd, we zijn als Theaterwerkgroep enthousiast bezig en ook al lijkt het soms dat de publieke belangstelling tegenvalt, de cijfers laten zien dat er sprake is van een redelijke constante dus... we gaan gewoon door!

Theaterwerkgroep, Corrie van der Wal

Exposities

Het is de expositiewerkgroep het afgelopen jaar weer uitstekend gelukt om de 3 expositieruimtes waar ze over beschikt: It Binnenplak in Pand 99, de expositieruimte in het gemeentehuis en de expositieruimte in de Bibliotheek, te vullen met werken van diverse kunstenaars. Voor het vinden van een goede balans in de exposities en om uit de vele aanmeldingen en contacten boeiende en afwisselende exposities aan te bieden is veel overleg, contacten met diverse kunstenaars en bezoeken aan galeries, ateliers of kunstbeurzen noodzakelijk.

Deze persoonlijke contacten en de leuke herinneringen hieraan zijn bijzonder inspirerend.

Een opmerkelijk feit is dat één van de exposanten van vorig jaar (Wieger Huizenga) dit jaar is toegetreden tot de expositiewerkgroep! We maken dankbaar gebruik van zijn expertise. Daarnaast heeft het zichtbaar maken en archiveren en beheren van de steeds toenemende informatiestroom (iedere kunstenaar heeft tegenwoordig wel zijn eigen website) mede de maandelijks agenda van de expositiewerkgroep bepaald.

Met het verbouwen en opnieuw inrichten van o.a. de expositieruimte in het Gemeentehuis wordt in de loop van het jaar gestart. Dit heeft ons genoodzaakt de uitwisselingsexpositie van de jeugd uit Drolshagen te annuleren.

Een impressie van hoogtepunten uit de exposities:

Van 7 februari tot 5 april exposeerden **Piets Althuis** (bronzen beelden) en **Sjoerdje Hak** in het Binnenplak. Een mooie combinatie, een feest om naar te kijken. De schilderijen en aquarellen van Sjoerdje hebben meestal te maken met water, kust en moerassen. Haar werk is vele malen geëxposeerd in binnen- en buitenland.

In dezelfde periode is er in het Gemeentehuis werk van de fotoclub '**De Toverlantearne**' te zien en showt Corrie van Eijk weefkunst in de bibliotheek.

Henk Hofstra (It Binnenplak, 1 april t/m 7 juni) schildert typische Nederlandse thema's zoals koeien, bloemen, (polder)landschappen, stilleven en stadsgezichten. Tijdens het schilderen ontstaan op expressieve wijze verfslierten. Hij exposeert regelmatig in binnen- en buitenland. Veel publiciteit kreeg hij met zijn project 'Water is Leven'. Daarbij werd het Moleneind in zijn woonplaats Drachten volledig blauw geverfd, media in binnen- en buitenland publiceerden hierover. Ook het ArtEggcident in Leeuwarden, 8 grote spiegeleieren op het Zaailand/Wilhelminaplein ging over de hele wereld.

Zaterdag en zondag 13 en 14 juni 2009: de TAS route.

De **Tuin- en Atelieldagen Skarsterlân** waren een groot succes! Alweer voor de zesde keer organiseerde de Kultuerried de TAS. Meer dan 1700 bezoeken werden er gebracht aan de tuinen en ateliers of een mengvorm hiervan. Er kwamen onder andere bezoekers uit de Randstad, Leeuwarden en Franeker. Allemaal even geïnteresseerd. Vooral de tuinen waren met dit mooie weer in trek.

In het Entreegebouw van Museum Joure stonden vanaf 9 mei imponerende beelden van beeldhouwer **Rob Cerneüs** uit Monnickendam. Nog meer beelden van Rob waren van 13 juni t/m 9 augustus te zien in It Binnenplak in Pand 99. De expositie werd officieel geopend door Ed Nijpels. Het beeldhouwen zit Rob in het bloed. Zijn bronzen beelden zijn te vinden in talrijke gemeenten. Cerneüs is bepaald geen voorstander van het kunstenaarschap vanuit een ivoren toren. Iedereen is welkom in zijn atelier en mag de fijne kneepjes van zijn creatieve ambacht bekijken. In zijn visie is kunst een geestelijke verrijking voor iedereen. Rob Cerneüs maakt beelden om te voelen, aan te raken. Tijdens de expositie gaf hij, samen met zijn zoon Rob jr., op de kade van Museum Joure twee demonstraties beeldhouwen.

De **WaddenKunstKring** exposeerde van 13 juni t/m 9 augustus in het gemeentehuis te Joure. De kring is opgericht op 25 mei 1997 te Assen. Het collectief van 16 kunstenaars wil met hun werk de schoonheid van het Wad benadrukken in de hoop dat de bedreigingen van industriële activiteiten afgewend konden worden. Daartoe is er toen een reizende tentoonstelling ingericht die op 14 locaties heeft 'gestaan' en financieel gesteund werd door de Waddenvereniging. Aan de expositie in het Gemeentehuis namen 10 kunstenaars deel met diverse activiteiten o.a. met foto's, keramiek, olieverfschilderijen, aquarellen en gedichten.

Abe Gerlsma exposeerde vanaf 15 augustus t/m 11 oktober tekeningen, grafiek en schilderijen in It Binnenplak. Hij is zijn hele kunstenaarsleven lang al geboeid en gefasci-

neerd door tegenlicht in het Friese landschap. Zelf zegt hij: "Ik streef ernaar het niet tegen het licht kunnen inkijken, weer te kunnen geven. Hierdoor worden de onderwerpen gevangen in tegenlicht, hetgeen leidt tot een ijl weergegeven indruk, die de achtergrond een ietwat onzekere indruk geeft, in tegenstelling tot een exacte foto."

Op deze tentoonstelling werd vooral zijn latere werk tentoongesteld, dat opvallend kleurrijk en krachtig is.

Passend in het Thema 'Rode Oortjes' is het werk van **Jan van der Meij** (It Binnenplak, van 17 oktober t/m 3 januari). De relatie van de mens als onderdeel van de natuur en kosmos is voor hem de grootste bron van inspiratie. Zijn werk is realistisch en er is vaak een stukje symboliek verwerkt. Vaak gebruikt hij de spiraalvorm als symbool om de eeuwigdurende levenscyclus uit te drukken.

Martin Halma zegt over de expositie van de **gebroeders Halma** in het gemeentehuis van 15 augustus t/m 11 oktober 2009: "U heeft nog nooit zo iets meegemaakt! Revolutionaire schilderkunst is nimmer dichterbij geweest: nu in het Jouster gemeentehuis. Dus komt u een rijbewijs aanvragen, of misschien wel een beschikking voor een dakkapel, kijk dan even rond naar de wonderlijke schilderijen aan de muur! Word meegevoerd met die lichte penseelstreken, the fluffy clouds, en dat met die altijd aanwezige sensuele toets." Halma is geen vreemde in het gemeentehuis. Hij maakte in de kantine een prachtige wandschildering van een stuk Midstraat met de Jouster Toer.

Elske Schotanus haar modeltekeningen - in inkt en gemengde techniek - zijn van 17 oktober tot 13 december te zien in de bibliotheek.

Wonderlijk expressief zijn de figuren in de tekeningen. Met een krachtig, hoekig spel van lijnen worden in enkele bewegingen de ziel en het wezen van haar figuren blootgelegd. Het wezen van de dingen blijkt niet gelijk aan de zichtbare werkelijkheid.

Expositiewerkgroep, Christien Jelsma

Natuurafdeling

2009 was het jaar van de egel. Dit beestje heeft het moeilijk. Veel egels komen om in het verkeer. Dat is triest. Maar onze tuinen zijn ook te netjes. Egels houden van rommelhoekjes waar ze zich kunnen verschuilen. Daarom hebben we de museumtuin egelvriendelijk gemaakt, met onder de beestentoren een ruimte waar egels kunnen overwinteren. Tot laat in de herfst waren ze er aanwezig.

Op de natuurafdeling zijn alle objecten voorzien van nieuwe naamkaartjes c.q. teksten. Hierdoor is de presentatie van de collectie duidelijk verbeterd. Met toestemming van het ministerie van LNV is de eierenverzameling uitgebreid. We mochten er eieren uit de periode 1938-1945 aan toevoegen. Inmiddels liggen ze in nieuwe vitrines, waardoor de verzameling nog beter tot z'n recht komt.

Een verzamelaar schonk ons een grote collectie opgezette vogels. Hiertussen zaten voor ons zeer waardevolle objecten. Met enig passen en meten hebben we deze een plek gegeven op onze afdeling.

In de krant hebt u kunnen lezen dat bij Ouwsterhaule een oranje mol gevangen was. Albino mollen komen vaker voor, maar een oranje exemplaar is zeldzaam. Hij of zij werd aan het museum geschonken. Op de natuurafdeling is het beestje te bewonderen. Dat geldt ook voor 2 jonge reeën. Vlak voor hun geboorte kwam de moeder bij Smilde om in het verkeer. Via Staatsbosbeheer en onze preparateur werden de eveneens omgekomen jongen ons aangeboden. Ze hebben een plekje gekregen in het bosdiorama. Kinderen vinden ze schattig, maar het verhaal er achter is minder vrolijk.

In en rond Joure wemelt het van de muizen. Tijdens inventarisaties worden soms dode muizen aangetroffen. We willen graag inzichtelijk maken welke soorten dat zijn. In 2009 zijn we dan ook begonnen met het aanleggen van een collectie opgezette muizen. Zodra deze collectie voldoende omvang heeft gaan we over tot exposeren.

Soms kan het niet anders en moet een monumentale boom toch worden gekapt. Dat overkwam een oude eikenboom in park Ter Huivra. Een geschuurde en gelakte schijf van deze boom is te bezichtigen op de natuurafdeling. Door de jaarringen te tellen is de ouderdom vast te stellen. U mag het proberen.

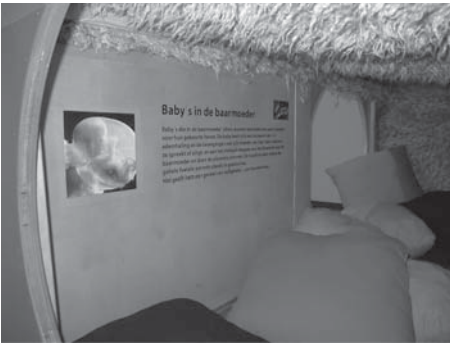
In het vorige jaarverslag werd aangekondigd dat we een weidediorama gingen bouwen. Daar zijn we in 2009 druk mee geweest. We doen alles in eigen beheer, ook het schilderwerk. Dat vraagt tijd. Maar op enkele details na is de klus geklaard: de torenvalk hangt in de lucht spiedend naar een veldmuis in het gras, een haas staat als een kegel op z'n achterste poten, en de weidevogels hebben hun plek gekregen.

Opnieuw werd een ochtendwandeling door de natuur georganiseerd. Op 2 mei vertrokken 24 natuurliefhebbers o.l.v. Tsjepke van der Honing vanaf locatie museum naar het Easterskar bij Sint Johannesga. Ze kregen veel te zien en te horen. Na afloop stond in Museum Joure koffie met koek klaar.

De ganzentoonstelling van Staatsbosbeheer werd in januari afgesloten. Daarna werd de expositie Hé Watt-je!!! ingericht. Een zeer leerzame expositie, die op een boeiende manier het energieprobleem en nieuwe duurzame oplossingen in beeld bracht. De opening viel min of meer samen met warme truiendag op 13 februari. Een aantal hieraan gekoppelde activiteiten vond plaats in Museum Joure, waarbij Hé Watt-je!!! centraal stond. Ruim 500 leerlingen van het basis- en voortgezet onderwijs hebben deze expositie bezocht. Daarbij waren steeds begeleiders van de natuurafdeling aanwezig. In het verlengde van deze expositie heeft een deskundige op het gebied van biogasinstallaties voor huishoudelijk gebruik op 22 maart een museummuurtje ingevuld. Van mei t/m september was een vlindertentoonstelling te bezichtigen. Het aantal vlinders neemt schrikbarend af. Dat komt door de afnemende kwaliteit van de leefgebieden en door de versnippering van het landschap. We kunnen de vlinders helpen door vlinderplanten in de tuin te zetten, hier en daar een brandnetel te laten groeien en de tuin niet te netjes te maken. De expositie werd omlijst met vrolijke en kleurrijke vlinders, gemaakt door leerlingen van de basisschool 'It Twaspan' uit Terkaple.

Na de vlinders kwam 'Rode oortjes'. Een tentoonstelling over seksualiteit en voortplanting bij plant, dier en mens. Zijdellings was ook de GGD erbij betrokken. Deze niets verhullende tentoonstelling liet zien hoe het werkelijk in elkaar zit. Bezoekers konden het zeer waarderen. Voor de leerlingen uit de bovenbouw van het basisonderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs was een speciaal lesprogramma ontworpen. Meerdere scholen hebben hier

dankbaar gebruik van gemaakt, zodat enkele honderden leerlingen iets aangereikt kregen waarmee ze op een goede manier verder kunnen. Ook na de jaarwisseling was de expositie nog te bezichtigen.

Op 8 september hebben we afscheid genomen van Geertje Hoekstra-v.d. Meer. Zij was vanaf september 2003 nauw betrokken bij de natuurafdeling. Haar hart lag bij de bloemen en de planten. Dat verklaart wellicht dat we enkele jaren geleden een expositie over alle facetten van de bloem gehouden hebben, en hoe we ertoe gekomen zijn een stinzenflora in de museumtuin aan te leggen. Zo laat elk zijn of haar sporen achter.

G. Zijlstra, voorzitter Afdeling Natuur

Drukken met inkt, papier en....

Ja, inkt en papier zijn uiteraard heel belangrijk in onze drukkerij, maar minstens zo belangrijk zijn toch ook de (oude) vaklieden die met liefde en enthousiasme het moeilijke ambacht uitoefenen en kunnen demonstreren aan de bezoekers van de grafische afdeling van Museum Joure. Gelukkig hebben we nog steeds een kleine maar trouwe en bewaarde groep grafici die daar met kennelijk plezier hun vrije tijd aan willen besteden. Wel hebben we in de loop van dit jaar afscheid moeten nemen van onze meesterdrukker Menno Westhof, die om gezondheidsredenen wat kalmer aan moest doen. Een vervanger van zijn kaliber zullen we met een lampje moeten zoeken.

De beslissing om in het hoogseizoen elke donderdag tot 'demonstratiedag' te benoemen is een goede greep gebleken. Het aantal bezoekers op die dag in de week stijgt nog steeds en de reacties van onze gasten zijn vaak hartverwarmend. Geregeld komen dan ook tevreden bekenden een paar weken later met een zelf geformeerde groep terug. Daar kan geen advertentie tegen op!

Nog steeds komen er nieuwe schenkingen binnen van grafische boeken, machines en materialen, waaronder zeer waardevolle items. Onlangs nog een grote collectie clichés en kopergravures van zeer oude schaatsmodellen van schaatsenfabriek De Ruiters uit Akkrum, beschikbaar gesteld door familie K.F. Gildemacher te Joure.

Momenteel zijn we bezig met de derde herdruk van de poster 'Sechjes fan Pake', waar men kennelijk nog steeds de humor van inziet.

Zo nu en dan verschijnt er ook weer een nieuwe serie boekenleggers die gretig aftrek vinden, blijkbaar een verzamelitem. Ook daar spelen we graag op in. Leuke nieuwe teksten zijn welkom.

De tentoonstellingen in ons kleine Grafisch Kabinet worden geregeld vervangen. Onder de vitrines is extra bergruimte gecreëerd om nieuwe aanwinsten van een vaste en veilige plek te voorzien en wat meer orde te scheppen. De imposante kast met de kostbare kopergravures van de Eekhof-atlas uit 1840 wordt momenteel door een restaurateur in oude glorie hersteld en vormt dan weer het pronkstuk van onze collectie.

In december is er weer de traditionele nieuwjaarswens ontworpen en gedrukt met de beste wensen voor het nieuwe jaar, als het aan ons ligt maken we het waar.

Gerard de Lange, coördinator vrijwilligers FGM

Koffie- en Theehuis

Het sfeervolle en gezellige Koffie- en Theehuis (KTH) is inmiddels een begrip geworden voor menigeen uit Joure en omgeving, de toeristen en de vele gasten die Museum Joure komen bezoeken in groepsverband. Alom wordt de sfeer en de rust geprezen en genietend van een 'lekker bakkie' is het uitzicht op de fraaie museumtuin aangenaam. Zomers kan men ook nog vertoeven onder de kastanjeboom op het terras. Wat wil je nog meer!

Ondanks de recessie is 2009 toch een goed jaar geweest. De enthousiaste groep vrijwilligers doen hun uiterste best om de bezoekers een fijn moment te bezorgen. Een bomvol KTH vergt veel flexibiliteit van de vrouwen, maar ze weten van wanten.

In september is het keukentje uitgebreid met en verlengd werkblad, een aantal kastjes en een extra koelkast. De kassa is verplaatst en is nu klantgericht. Al met al een verbetering, het werkt prettig, vooral als er grote groepen zijn.

Het KTH wordt gerund door ± 30 enthousiaste vrouwen. We hadden in 2009 te kampen met langdurige afwezigheid van enkele vrouwen door ziekte en andere omstandigheden.

Maar onderling lossen wij dit op. Gelukkig werden wij versterkt met een aantal nieuwe vrijwilligers.

Museum Joure biedt ook enkele plaatsen aan voor de maatschappelijke stage (leerlingen van het Bornego College en OSG Sevenwolden). Enkele vlotte meiden kwamen ons een aantal weken helpen.

Ook tijdens het museumweekend waren ze actief bezig. Fijn, dat jonge mensen op deze manier kunnen proeven aan het vrijwilligerswerk in de samenleving. Voor ons is het ook een leuke ervaring om jonge mensen mede te motiveren om iets te kunnen betekenen hierin.

Wij kijken met tevredenheid terug op het jaar 2009, we hebben een fijn team en kunnen op elkaar rekenen!

namens iedereen, Petra Hessels

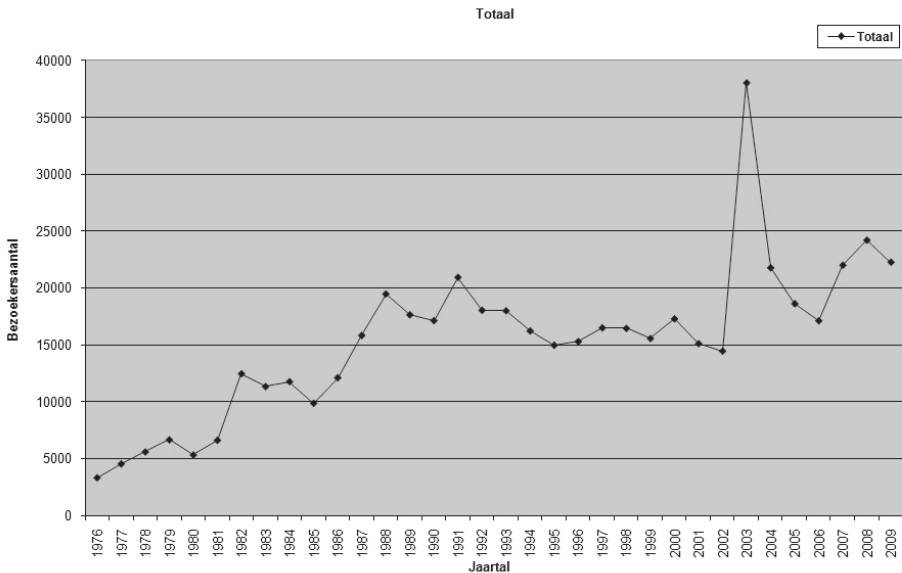
Bezoekersaantallen 2009

januari	436	juli	2902
februari	1221	augustus	2288
maart	1163	september	2954
april	2778	oktober	2143
mei	2590	november	1002
juni	2466	december	533
		Totaal	22.276

Ter vergelijking:

2002	14.457
2003	38.017*
2004	21.777
2005	18.623
2006	17.122
2007	22.009
2008	24.200
2009	22.276

* uitzondering in verband met de jubileumexpositie 250 jaar DE

Dubbel jubileum museumwinkel De Witte Os

Wist u dat:

- Hilda en Gezina mei 2009 25 jaar actief zijn geweest in de winkel,
- dat wij ter ere van ons jubileum flink in het zonnetje zijn gezet,
- dat wij van 3 middagen nu alle dagen open zijn,
- dat wij van 4 theesoorten naar 15 zijn gegaan,
- dat wij de lekkerste koffie verkopen die er bestaat,
- dat wij een wandkoffiemolen hadden in het keukentje, en dat er 250 gram koffie kon worden gemalen en dat het apparaat vervolgens moest afkoelen,
- dat wij 2x in de tuin van het Museum een Afternoon teaparty hebben georganiseerd en dat de mensen het een groot succes vonden,
- dat wij de leukste cadeaus maken in elke prijsklasse,
- dat wij eerst één doosje houtwol hadden, en nu 3 megadozen, om de mandjes mee te vullen voor de cadeaus,
- dat wij elk stukje cellofaan moesten afknippen, en het nu van de rol kunnen scheuren.
- dat wij 2 kleuren lint hadden en nu 12,
- dat wij regelmatig op radio en TV zijn geweest en in kranten hebben gestaan,
- dat wij het erg koud hebben gehad vanwege grote tochtige kieren en er nu warmpjes bij zitten,
- dat wij de leukste winkel van de Midstraat en Joure zijn,
- dat bij ons nog de ouderwetse bel gaat,
- dat je bij ons nog steeds grootmoedersnoep kunt kopen,
- dat je bij ons nog steeds niet kunt pinnen,
- dat je bij ons geen haast hoeft te hebben, want er is veel te zien en te vertellen,
- dat je bij ons gratis kunt snuiven,
- Gezina en Hilda heel wat voetzolen hebben versleten,
- dat we nooit uit ons jasje zijn gegroeid omdat we door klein te blijven, toch groot zijn geworden,
- dat je bij ons prettig wordt geholpen,
- dat Hilda en Gezina nog wel even vooruit willen en dat wij hopen op nog veel winkelen werkplezier.

Hilda de Jong en Gezina de Rooij

25 jaar gastvrouw Douwe Egberts / Museum Joure

In de zomer van 1983 werd ik telefonisch benaderd door de heer Klaas Corbier of ik interesse had om gastvrouw te zijn voor de groepen die bij het bedrijf Douwe Egberts op bezoek kwamen. Eerst even een aarzeling, maar toen ja gezegd. Dus de papieren gingen mee naar de camping om me voor te bereiden op mijn nieuwe baan.

Voor mijn huwelijk was ik al negen jaar werkzaam bij DE geweest. Ik kende 't bedrijf en de familie De Jong. Vandaar deze vraag. Toen in september/oktober 1983 de eerste groepen kwamen mocht ik samen met mevrouw Froukje Bosma een klein gedeelte van de rondleiding voor mijn rekening nemen. Eerst wat aarzelend, later ging 't steeds beter, totdat ik een groep alleen mocht doen. Iets vertellen over het bedrijf DE en over de antiquiteiten van het museum.

De groepen werden vroeger bij Douwe Egberts ontvangen in de Maquettezaal met koffie/thee met cake. Heel gezellig. Tegenwoordig begint onze excursie in het Koffie- en Theehuis in Pand 99 aan de Midstraat.

Nu 25 jaar later ben ik nog steeds werkzaam als gastvrouw en doe het nog altijd met plezier. Samen met nog drie andere gastvrouwen vormen we een heel goed team. Overleg is altijd mogelijk en wanneer er een probleem is, wordt dit altijd opgelost.

Op 28 september 2009 ben ik gehuldigd onder het genot van een hapje en een drankje in het museum.

Thea Oud – De Jong

25 jaar: Gastvrouw bij D.E. / D.E. Gastvrouw bij Museum Joure

---

De bezoekersorganisatie bij Douwe Egberts is begonnen in september 1980.

De eerste gastvrouwen waren Froukje Bosma en Mieke Corbier.

In september 1981 is Adri Brattinga er bij gekomen.

Daarna Hiltje Douma, Thea Oud, Akky Kramer en Angela Zaat.

Op het ogenblik zijn we nog met vier gastdames: Thea Oud, Angela Zaat, Akky Kramer en Adri Brattinga.

De ontvangsten waren t/m 2005 in de maquettezaal van het kantoorgebouw bij D.E. in Joure. Een koffievizite voor de morgen en een theevizite in de middag. We hielden een welkomstwoord, verzorgden een videopresentatie over respectievelijk koffie of thee. En daarna gaven we een uitgebreide uitleg aan de hand van de maquette, over wat er zoal in de verschillende gebouwen en op het D.E. terrein gebeurde. Hierbij konden de mensen ook vragen stellen, bijvoorbeeld, vragen over het productieproces, hoeveel mensen er werkten enz. In 1980 werkten er nog 1500 mensen.

De ontvangst in de maquettezaal was toen hoofdzak van het programma. Deze ontvangst moest een goede indruk van Douwe Egberts bij de mensen achterlaten.

Na de uitleg van de maquette gingen we weer in de bus of auto's naar het museum. Het museum dat in de beginjaren nog heel klein was. Het museum bestond uit het winkeltje 'De Witte Os'. (In die tijd konden de bussen nog vóór het winkeltje in de Midstraat stoppen) Het Johannes Hesselhuis en het geboortehuisje van Egbert Douwes. De ene helft van de groep bezocht dan eerst het museum en de andere helft de geschenkenwinkel. Dit wisselde dan na ongeveer drie kwartier. Ter afsluiting bij de middaggroep dronken we nog een kopje koffie in de oude koffiekamer en soms zelfs gedeeltelijk in het Johannes Hesselhuis. Want Douwe Egberts wilde de mensen niet zonder koffie weg laten gaan.

In het hoogseizoen hadden we soms wel 8 groepen in de week.

Vroeger ontvingen we heel veel vrouwenverenigingen. Deze maakte in die tijd een grote bloeiperiode mee. Zo ontvingen we ook eens een vrouwenvereniging bij D.E. op bezoek met als naam: "Los van de man". Zo heette zij al 65 jaar. Zij kwamen binnen met allemaal versierde hoeden op, dus u begrijpt, de stemming zat er gelijk al goed in. De voorzitter vertelde ook nog even, met veel humor, hoe deze vrouwenvereniging, "Los van de man", voor 65 jaar terug een dagje uit gingen. Andere bezoekers waren: Personeelsverenigingen, Rotary- clubs, Gemeente personeel, Caravanclubs, beroepsopleidingen, Scholengemeenschappen, K.B.O of A.M.B.O. de A.B.T.B., Wandelclubs, Koninklijke Marechaussee, enz.

Tegenwoordig zijn er nog maar enkele vrouwenverenigingen en zijn het ook meer gemengde groepen. De mensen die nu op bezoek komen zijn vaak een dagje uit via een touringcarorganisatie, of zijn in de omgeving op vakantie.

Naast de Koffie of Theevisite gaven wij als D.E. gastvrouw ook rondleidingen door de thee en tabaksfabriek.

Sindsdien, al bijna 5 jaar, is het Museum Joure hoofdzakelijk geworden voor onze D.E. bezoekers. Het museum is inmiddels uitgebreid. Nog steeds leiden wij als ambassadrices van D.E. met veel enthousiasme de bezoekers rond en vertellen aan de hand van de antiquiteiten de prachtige geschiedenis van Douwe Egberts. We dragen Douwe Egberts en het Museum Joure een warm hart toe en hopen ons werk als D.E. Gastvrouw in het museum nog lang te kunnen blijven doen. En zo nog vele mensen een leuke morgen of middag te kunnen bezorgen.

Adri Brattinga

Damast uit de Jouster kast

Met de komst van de Jouster kast, een kabinet van ruim 100 jaar oud, kon in het voorjaar gestart worden met een aantal middagen rond tafeldamast. Al eerder was daarover met de museumdirectie gesproken. Nu kon in de praktijk worden getoetst of deze middagen belangstellenden zouden trekken.

Uit mijn privécollectie stelde ik een bruikleen samen van ± honderd 19e en 20e eeuwse stukken. Samen vormen deze een goed overzicht over genoemde periode. Besloten werd om op de 4e donderdag in de maand de kast te openen en bezoekers te ontvangen. Om bekendheid aan dit experiment te geven werden door mij en in uitgebreidere mate pers en Omrop Fryslân ingeschakeld. Het werden zeer geanimeerde middagen, waarbij sommige mensen mooi tafelgoed uit eigen bezit meenamen. Daardoor ontstond nog meer wisselwerking in de gesprekken. Vaak kon ik informatie geven over materiaal, ouderdom en eventueel de weverij waar het tafelgoed geweven was. Het aantal bezoekers wisselde sterk, aanmelding vooraf was niet nodig. In volgorde van de maanden april tot augustus kwamen er 1-4-7-25-10 personen.

Bij de evaluatie met de directie bleek dat iedereen heel positief was over dit initiatief. Voor 2010 werd besloten deze middagen opnieuw aan te bieden. Gekozen werd voor de 4e dinsdag van de maand, te beginnen in april en afsluitend in september.

Ik vind het heel waardevol dat mensen op deze manier, via Museum Joure, mee kunnen genieten van de ‘geheimen’, verborgen in mooi damast.

Tine Oosterbaan

Bedrijfsvrienden

Wij bieden alle bedrijven in onze gemeente de mogelijkheid om bedrijfsvriend van het dynamische Museum Joure te worden.

Waarom?

Maatschappelijke betrokkenheid.

Museum Joure staat letterlijk midden in de gemeente Skarsterlân. Sponsoring van ons museum is een uitstekende mogelijkheid om uw bedrijf maatschappelijk te profileren. De relatie met uw bedrijf legt een link tussen het bedrijvige Joure van vroeger en de huidige nijverheid.

A7 Makelaars Joure B.V.

AGA Cookery House

Auto- en motorrijkschool Roggen

Auto Service Joure

B&B de Klokkenstoel

Bilijam assurantiën

Bouw- en Aannemersbedrijf F. de Vries B.V.

Brattinga Kleurencentrum

De Jouster Klokkenmakerij

Harmsma & Nijenhuis Notarissen

Hoogeveen Makelaardij

Cyclus Balance

Friesland Bank

Grafisch ontwerp bureau Ruitervorm

Het Huis van Slooten opticiens

Ina-State

Intern. Koeriersbedrijf Haven

Jachtwerf de Jong Joure

JD Engineers b.v.

Klokkenmakerij J. Sinnema Joure

Landhotel Legemeer - Hampshire Classic

LYAM edelsmeden

Nienke van der Berg Edelsmid – Ontwerper

Noordelijk Ballonvaartcentrum

Party-Zalencentrum 't Haske

Pijttersen B.V.

Primera De Heij

Restaurant 't Gasthuys

Rotaryclub Joure

Rijkema Handwerken

Skarster Music Investment

Snijtech B.V.

The Phone House Joure

Uijlenbroek & Partners, tandartsen

Veenstra Instrumenten BV

Watersportcentrum 't Garijp

Wereldmodewinkel Sari

Zeil- en Surfschool Neptunus

Sponsors

Onze activiteiten werden mede mogelijk gemaakt door:

**DOUWE
EGBERTS**

 BASF

The Chemical Company

 **Imperial
Tobacco**

